

SLOVNÍK ZACHYTENÝCH DETSKÝCH OKAZIONALIZMOV

Predškolský vek

A

autovyrábač „vyrábač áut“
„... *keď budem veľký, budem autovyrábač.*“

B

bábätkáreň „pôrodnica“

benzínovať „štartovať“

„*Auto benzínuje.*“

benzovať „čerpať benzín“

„*Autíčko ide benzovať.*“

bezšľapkovec „kto nenosí šľapky“

bitkárit' sa „bit' sa“

blatanina „blato“

„*Stále prší, všade bude blatanina.*“

blatiaky „nohavice na hranie sa v blate“

blbostina „blbosť, somarina“

blondovať, odblondovať „farbiť (odfarbiť) si vlasy na (z) blond“

brankárovať „hrať ako brankár“

„*Dnes budem brankárovať ja.*“

brnkavé sviečky „vianočné sviečky v tvare zvončeka“

bublinkostroj „bublifuk“

„*Mamka, kúp mi ten bublinkostroj.*“

budičisko „veľký budík“

„*To je ale veľký budičisko!*“

bumnúť „urobiť bum“

„... *vidíš, že domček nebumol!*“

burkovačka „búrka“

„*Vonku je taká burkovačka...*“

búchač	„tlčík na mäso“
C	
cingálky	„náušnice“ „Mama, aj ja chcem takéto cingálky.“
citrónovadlo	„nádobka s citrónovou šťavou“
cukrátko	„cukornička“
cukrové kocky	„kockový cukor“
cvičiarenň	„telocvičňa“ „... veľmi radi chodíme do cvičiarne cvičiť...“
cvičelňa	„posilňovňa“
cvičky	„opierky pri cvičení kľukov“ (<i>lebo sa s nimi cvičí</i>)
cvičník	„zošit s opisom posilňovacích cvikov“
čajisko	„čaj“ „To je ale dobrý čajisko.“
čarovstvo	„to, čím sa môže čarovať“ „Ja tu mám čarovstvo, môžem ťa tým začarovať.“
černoštiatko	„černoško“
češeň	„hrebeň“ „Mami, daj mi češeň.“
čižmáky	„čižmy a gumáky“ „Mamka, obujem si čižmáky a idem s ockom...“
čítač	„čitateľ“ „Do knižnice chodí veľa čítačov.“
čup	„drep“ „Ja vždy skáčem z čupu.“
čuvač	„walkman, osobný prehrávač“
D	
dažd'ovník	„dáždnik“
divadan	„diván“
dlhost'	„dĺžka“ „... mám tiež takého šarkana, iba mám inú dlhost' (šnúrky).“

dovlekovat'	„dojazdit' na lyžiarskom vleku“ „Práve som dovlekovala.“
dverár	„kto opravuje dvere“ „Keď budem veľký, chcem byť dverár.“
dverčiatka	„maličké dvere“ (na hračke)
d'alekokuk	„d'alekohľad“
E	
emkovat' sa	„hrať sa s Emkou“
ententikovat'	„hovoriť vypočítavanku ententiky...“
F	
fajč	„čo sa fajčí (= cigareta)“
fajorka	„fajka“ „Dedko, aj ja chcem skúsiť tvoju fajorku.“
formulár	„vodič formuly“
fukovka	„vreckovka“
fúrikovat' sa	„vozit' sa na fúriku“
futbalovník	„futbalista“
G	
gratulky	„kvety, ktorými sa gratuluje“
gumobal	„lopta“
H	
hajina	„postel'“
hamadlo	„ústa“ „Tvoje hamadlo tol'ko zjedlo...“
helikpotvora	„vážka“
hlásitko	„mikrofón“
hlavica	„čiapka“ (analogicky ako rukavica)
hlúpostiny	„hlúposti“ „Mama, to sú hlúpostiny.“
hnojovo	„za hnojom“

	<i>„U babky smrdelo hnojovo.“</i>
hojdačkovat' sa	„hojdat' sa na hojdačke“
hokejovat'	„hrať hokej“
holček	„holiaci strojček“
hoľač	„štetka na holenie“
holitko	„holiaci strojček“
horedolka	„hojdačka“
	<i>„Mima je na horedolke.“</i>
horekoptéra	„helikoptéra (lebo lieta hore)“
hovorič	„televízny hlásateľ“
	<i>„Ja pôjdem spať, až keď ujo hovorič v televízore povie, aby išli deti spať.“</i>
hrebeňovat'	„česať“
hučalka	„tá, ktorá stále rozpráva (hučí)“
hvezdárrium	„planetárium“
Ch	
chlebíkovač	„sendvičovač“
	<i>„Jablko som skryl sa chlebíkovač.“</i>
chňapadlo	„vysávač“
	<i>„Mamka, nezje mi papučku chňapadlo?“</i>
chrapák	„ten, kto chrápe“
	<i>„Ocko je veľký chrapák.“</i>
chrípok	„chrípkový vírus“
	<i>A: „Ničoho sa tu radšej nedotýkaj, pretože je rozšírená chrípková epidémia.“</i>
	<i>B: „... Keď mi vojde chrípok do rany, budem mať chrípku?“</i>
chrobáčičko	„maličký chrobáček“
K	
kalciup	„kalciový sirup“
kalkulač	„diaľkový ovládač k televízii“
karatovat'	„predvádzať karate“

kazetofón	„magnetofón“ <i>„Kazetofón spadol.“</i>
kerovant	„volant“
kerovčík	„šofér“
klamoši	„cigáni“ (humorne)
klavírovať	„hrať na klavíri“
klzákovať sa	„klzáť sa“
kockanie	„pohyb kocky“ <i>„A keby bola kocka, tak by sa kockala. Keby guľa, tak gúľala.“</i>
kokosovať	„posypať kokosom“
kolopasok	„opasok“
koniatko	„žriebä“
kopačka	„kopnutie do lopty“ <i>„Mamka, to bola ale kopačka!“</i>
korčuliarky	„skríženie korčulí a lyžiarok“ (korčule, ktoré sú podobné ako lyžiarky)
korčulisko	„klzisko“ <i>„Dnes poobede ideme na korčulisko.“</i>
koruniak	„kráľ“
kostolníček	„cirkevný spevník“
kotúľačka	„valček na cesto“
kotúľka	„lopta“ <i>„Pekná kotúľka, však?“</i>
kozulabka	„stolička“ (asociácia s tenkými kozími nohami) <i>„Sadni si na moju kozulabku.“</i>
kradač	„ten, kto kradne, zlodej“
kradník	„ten, kto kradne, zlodej“
krasokolieskovanie	„korčuľovanie na kolieskových korčuliach“
krátke jedlo	„malá porcia jedla“
kraviatko	„teliatko“ <i>„U susedov majú malé kraviatko.“</i>
kravový syr	„syr z kravského mlieka“
kresličky	„farbičky“

kriedač	„kto píše kriedou“
krkovica	„šál“ (analogicky ako rukavica)
krmacia učiteľka	„učiteľka, ktorá kŕmi škôlkara“
kuchárovňa	„jedáleň“
kupovač	„ten, kto kupuje“ <i>„... ty tlač vozík a ja budem kupovač...“</i>
kurčatina	„kuracina“ <i>„Kde mám tu kurčatinu (= kuracie mäso v polievke)!“</i>
kúpaňa	„vaňa“
kúzlička	„partnerka kúzelníka“
kvietkovať	„zbierať kvietky“
L	
lakova	„lak na nechty“ <i>„Dani, prines lakovu, budeme si lakovať nechty.“</i>
lakovatko	„lak na nechty“
lenivec	„To nie je bežec, ale lenivec (= pokazená časť zipsa na vetrovke).“
lepkavo	„Je mi lepkavo, lepím sa na sedadlo.“
ležiareň	„izba, kde sa spí“, „spálňa“
lodičkovat' sa	„člnkovať sa“
loptičkový futbal	„futbal s loptičkou“
loptovať sa	„hrať sa s loptou“
ľúbim ťa preľúbim	„veľmi ťa ľúbim“
ľuď	„človek“ <i>„Aký ľud patrí ku psíkovi (priviazanému pri lavičke)?“</i>
lúštenka	„krížovka“
lúšťovka	„krížovka“
lyžovačkový keksík	„druh keksíka, ktorý nosíme na lyžovačku“
M	
magia	„maggi korenie“

malča	„malinovka“
maltovať	„murovať“
manduška	„mandarínka“
maratonista	„maratónec“
maslochlieb	„chlieb s maslom“
mazadlo	„guma, ktorou sa maže“
mazľavá karta	„mastná karta (expr.)“
mečiar	„šermiar“ (= ujo, ktorý má v ruke meč)
mlynčekovať	„mlieť na mlynčeku“
mlynkovať	„mlieť“
modelina	„plastelína“
motačkovia	„tí, ktorí sa omotávajú šnúrou“ (pri hre)
motorkovať	„jazdiť na detskej motorke“
motykovať	„kopat' motykou“
	„... <i>motykou na jar v záhrade motykujeme...</i> “
motýliatko	„motýlie mláďa“
mydlovať sa	„umývať sa mydlom“
muchobijka	„lapka na muchy“
myšaločka	„pasca na myši“
mylný	„taký, ktorý sa mýli“
	„ <i>Ty si mylná, lebo si sa pomýlila.</i> “

N

nabenzínovať	„načerpať benzín“
	„ <i>Aha, ocko, sanitka sa išla nabenzínovať.</i> “
naberák	„bager“
nahnevanec	„nahnevaný človek“
nahudbníky	„notový zápis piesne“ (pri hre na nahrávacie štúdio)
nachytať sa	„hrať sa na chytačku“
namasliť	„natrieť s maslom“
	„ <i>Namasli mi chlebík, mami!?</i> “
namierka	„to, čím sa namieri na cieľ, hľadáček na pištoli“
nanohice	„nohavice“
	„ <i>Mami, nanohice nechcem.</i> “

namotačky	„natáčky“
naolejničkovat’	„namastiť bicykel pomocou olejničky“
našpičkovat’ sa	„postaviť sa na špičky nôh, natiahnuť sa do výšky“ „ <i>Ty si vyššie, lebo sa našpičkuješ.</i> “
nazývka	„prezývka“ „ <i>Lebo sa tak nazýva (psík), preto je to nazývka.</i> “
nevidiaci ľad	„tenučká vrstva ľadu na chodníkoch“
nezabítný opasok	„ktorý chráni pred zabitím“; „ <i>nezabítný opasok Jánošíka</i> “
noačovať	„stále hovoriť „No a čo.““ „ <i>Mami, Peter stále noačuje.</i> “
nočníkovať	„ísť na nočník“
novinárka	„tá, ktorá roznáša noviny, poštárka“
nožnicat’	„strihať“
O	
obedáreň	„jedáleň“ „ <i>Sestra sa stravuje v školskej obedárni.</i> “
oblizovačka	„lízanka“
obrazár	„maliar (umelec)“
obsluhovia	„sluhovia“ „... <i>my nie sme tvoji obsluhovia...</i> “
obuváreň	„predajňa obuvi“
očiapkovat’	„obliecť čiapku“ „ <i>Oco ma očiapkoval.</i> “
odfikat’	„ <i>Tak si si synčeka vychoval, aby bol prefikáný, tak si ho teraz odfikuj!</i> “
odkohútikovať	„odkrútiť vodovodný kohútik“
odnožovať	„odkrojiť“ „ <i>Adka, prosím ťa, odnožuj mi z chleba.</i> “
odrastenec	„dorastenec“
odvrchnákovat’	„otvoriť fľašu“
oklamanstvo	„klamstvo“ „ <i>To je oklamanstvo! (= Vy ste ma oklamali.)</i> “

onožničkovat'	„ostrihať nožničkami“ „Mamka, musíš mi onožničkovat' nechty.“
opaľovacie obdobie	„leto“; odpoveď na otázku „Aké ročné obdobie vidíš na obrázku?“
opravník	„opravár“
oreťazit'	„uviazať na reťaz“
otáčadlo	„volant“ „Ocko, ja chcem skúsiť kerovať otáčadlo.“
otoč	„otočenie“ „... toaletný papier je ešte na jeden otoč.“
otočovadlo	„volant“ „Teta, čo mám robiť, aby sa to otočovadlo hýbalo?“
otruhník	„trojuholník“
ozdobkové hračky	„hračky na ozdobu“ (z kindervajíčok)
P	
papadlo	„lyžica“
papajka	„lyžica“ „To je moja papajka.“
pedlovať sa	„bicyklovať sa“
peknice	„pekné veľkonočné vajíčka“ „... moje veľkonočné vajíčka nie sú krásne, len pekné, tak to sú peknice, nie kraslice!“
periareň	„čistiareň“
perovatko	„rúž na pery“ „Môžeš mi požičať perovatko?“
pesníček	„cirkevný spevník“ (spevníček, v ktorom sú pesničky)
peso	„pes, havo“
pestovač	„ten, kto pestuje rastliny v záhrade“
pcháč	„ten, kto sa pchá“
piesny	„púštny“ „piesni ľudia“
pichačka	„lekárka“

A: „Mami, ja nejdem k pani pichačke!“

B: „Prečo zase vymýšľaš?“

A: „Lebo mi pichne injekciu.“

pichanica	„vidlička“
pichlačka	„vidlička“
pištoľovať	„hrať sa s pištoľou“
plastelínovať	„modelovať s plastelínou“

A: „Čo robíš, Jakubko?“

B: „Plastelínujem.“

plavač	„plavec“
plavítka	„plutvy“
počmáraný po tvári	„vráskavý“
podfukovať	„robiť podfuky“
podobníci	„dvojčatá“
podvodné okuliare	„potápačské okuliare“

„... aké má ten ujo smiešne podvodné okuliare...“

podvodovať	„robiť podvody“
pogombičkovať	„zapnúť gombíky“
pomilačkovať sa	„pomaznať sa“

„Podme sa spolu pomilačkovať.“

pomádať sa	„natierať si ústa pomádou“
pondela	„skríženie nedeľa a pondelok“
pón	„poník“
poplakat'	„opak k potešiť“

A: „Poteš ma Zuzka...“

B: „Nie, ja ťa poplakam.“

posilňováreň	„posilňovňa“
potrebky	„potrebné veci“
povyskúmovat'	„preskúmať“
pozerátko	„zrkadlo“, „ďalekohľad“, „priezor na dverách“
pozorník	„kto dáva pozor“
požičovací ujovia	„takí, ktorí ľuďom požičiavajú (montujú) telefóny do bytov“
požičovač	„ten, kto niečo požičia“

požihľavovať sa	„popáliť sa žihľavou“ A: „Prečo plače Jožko?“ B: „Lebo sa požihľavoval.“
prešibnúť	„Mamka, ale som ťa prešibla (= prekabátila).“
prečítadlo	„návod na zloženie skladačky“
predsedovať	„robiť predsedu“ „... môj tato je predseda družstva... on predseduje.“
prefikať	„prekabátiť“ „Prefikaná liška prefikala vlka.“
prejesť	„prehryznúť“ „Ten cukrík sa nedá prejesť.“
prekoľajovať sa	„prechádzať z jednej koľaje na inú“ (asociácia pri chôdzi po chodníkových čiarach)
priesadkár	„kto sadi priesady“ „Otec, ty si taký priesadkár.“
prizerateľ	„ten, kto sa prizerá“
pršník	„dáždnik“
psiatko	„šteňa“
R	
rachotárový	„taký, ktorý robí veľký rachot“ „To je ale rachotárový traktor.“
rezadlo	„strúhadlo“
rezanka	„píla“
rovnátko	„pravítko“
rozdávač	„ten, kto niečo rozdáva“
rozhlasovať	„hovoriť v rozhlase“ A: „Idem do rozhlasu.“ B: „A čo tam budeš robiť? Aha, už viem, rozhlasovať.“
rozkazníčka	„tá, ktorá stále rozkazuje“
rozkazovec	„kto rozkazuje“
rozkazovník	„ten, kto rozkazuje“ „Ocko je tu rozkazovník!“

rozkvapkaný	„pokropený kvapkami potu“ „ <i>Ocko je rozkvapkaný (=spotený).</i> “
rozmašličkovat'	„rozviazať šnúrký na topánke“
rybák	„veľká ryba“
rybovať	„chytat' ryby“
S	
sadanka	„stolička“
saditeľ	„kto sadi rastliny“ „... <i>otec je saditeľ, lebo sadi priesady.</i> “
sadrovateľ	„ten, kto dáva sadrový obväz na zlomeniny“ „ <i>V nemocnici mi ujo sadrovateľ dal ruku do sadry.</i> “
sediareň	„čakáreň“ A: „... <i>ideme do čakárne.</i> “ B: „ <i>Dá sa tam sedieť?</i> “ A: „ <i>Áno.</i> “ B: „ <i>Tak to nie je čakáreň, ale sediareň.</i> “
skackadlo	„švihadlo“ „ <i>Urobím sto skokov na skackadle.</i> “
sklerotika	„skleróza“ „ <i>Dostala som sklerotiku.</i> “
skrúcanisko	„zákruta“
slabák	„opak k silák“ „ <i>Pozri, aký som silák. Adam je slabák.</i> “
slanítko	„soľnička“
slepák	„kto je slepý (obrazne)“ „ <i>Čo som slepák?</i> “
sliepkoš	„kohút“
slimoš	„slimák“
slzičkavá	„taká, ktorá veľa plače, uplakaná“
sl'ubovačky	„zásnuby“
smädno	„ <i>Bolo mu smädno (= bol smädný).</i> “
smädota	„smäd“

	<i>„Mami, daj sa mi už konečne napiť, lebo ja mám takú smädotu!“</i>
smejivý	<i>„... ja som taký smejivý (= rád sa smejem).“</i>
smieškovať	<i>„rozprávať si vtipy, zabávať sa“ „Podme smieškovať!“</i>
smutkovať	<i>„smútiť“</i>
snehovica	<i>„metelica“ „Ale sa spustila veľká snehovica, všakže?“</i>
snehulička	<i>„Toto je snehulička, žena toho snehuliaka.“</i>
snežisko	<i>„hustý sneh“</i>
solítka	<i>„solníčka“</i>
splŕuch	<i>„spáč“ „Ten náš ocko je ale splŕuch.“</i>
srandér	<i>„ľudový rozprávač Ander z Košíc“</i>
starenko	<i>„starček“ „... starenka a starenko...“</i>
stupanec	<i>„šľapaj“ „Ale sme narobili pekné stupance.“</i>
strašne prestrašne	<i>„Ľúbim ťa strašne prestrašne.“</i>
striel'adlo	<i>„to, čo strieľa, hlaveň pištole“</i>
strihačky	<i>„nožnice“</i>
strihadlo	<i>„nožnice“</i>
striháreň	<i>„kaderníctvo, holičstvo“ „... strihať vlasy chodíme do strihárne...“</i>
striel'atko	<i>„pištoľ“ „A ujo zobral striel'atko a všetkých tam postriel'al.“</i>
strkáč	<i>„ten, kto sa strká“</i>
stromolezec	<i>„kto lezie na strom“</i>
stromožrút	<i>„Ja som stromožrút (asociácia pri jedení brokolice, ktorá tvarom pripomína strom).“</i>
sudec	<i>„sudca“ „Ked' budem veľký, stanem sa sudecom.“</i>
súpravové tričko	<i>„také, ktoré je zo súpravy“</i>

Š

šampónovať sa	„umývať sa šampónom“
šarkanový deň	„Dnes mám šarkanový deň (= urobil som si veľa šarkanov).“
šiestok	„sobota“
šmykadlovať sa	„šmýkať sa na šmýkačke“
šmykľavé počasie	„keď sa vonku šmýka“
šofér	„volant“
šoférant	„volant“
šoférovadlo	„volant“
štipačky	„kliešte“
štipka	„čapík“
štipačka	„tá, ktorá niekoho uštipne“
šušťavina	„húština“ „Videl som zajaca, skočil do tamtej šušťaviny.“
švahanec	„bič“

T

tankovačka	„benzínová pumpa“
tatuty	„Keď žili mamuty, žili aj tatuty?“
tehotnica	„pôrodnica“ „Pamätám sa na to, ako som bol v brušku, ale na tehotnicu sa nepamätám.“
telkoví ľudia	„ktorí ustavične sledujú televíziu“
tenisovať	„hrať tenis“
tenistkár	„tenista“
teplometer	„teplomer“
tikačky	„hodiny, ktoré tikajú“
tik-taky	„hodinky“ „Aj ja chcem také tik-taky.“
tlmič	„tlmočník“
tlusťak	„tlstý človek“
trčiak	„to, čo trčí zo zeme“
trojkolkovať	„vozit' sa na trojkolke“

túlanec „tulák“

U

úchytka „uško na uchytanie (na nožniciach)“

ulíškanec „kto je ulíškaný (= priveľmi sa líška)“

usmievacie kvapky „kvapky, ktoré človeka vyliečia tak, že sa bude až usmievať“

uškať „chytať, hladkať uško“

„Mami, budem ťa uškať.“

uterátko „uterák“

utierače „stierače na aute“

uzatvor „to, čím sa niečo uzatvára (vrchnák)“

územok „územie, pozemok“

„Toto je môj územok!“

V

vaječník „vyfúknuté vajíčko“

videjko „video“

vidličkovať „jesť vidličkou“

vlačikovody „koľajnice“

vločkovat' „snežiť“

volantit' „šoférovať auto“

volantovať „šoférovať“

voňadlo „parfum“

vraviak „telefón“

vreckovník „podľa rukávnik (na žehlenie)“

„... to nie je rukávnik, ale vreckovník,
lebo na ňom žehlím vreckovky.“

vrtadielko „skrútením vrtulníka a lietadielka“

výbočka „smerovka“

výdavnica „miesto, kde sa vydáva (= sobáš)“

„Ideme sa vydávať, pôjdeme do výdavnice.“

vyhrávka „žreb, na ktorý možno niečo vyhrať“

„Mami, kúpme si vyhrávku.“

vychodítka	„rebrík“ , „to, po čom sa vychádza hore“
vylieča	„liek“ „Bábika je chorá, musím jej dať vylieču.“
vymyšľoch	„ten, kto vymýšľa“, „výmyselník“ „Ty si ale vymyšľoch!“
výplatovať	„dostať výplatu“
vypotrošiť	„nájsť“ A: „Kdesi som zapotrošil pero.“ B: „Tak ho vypotroš!“
vypráskacie hviezdy	„ohňostroji“
vypraviť sa	„vyvliecť sa, opak k zapraviť“ „Mamka, vypravilo sa mi tričko z teplákov.“
vypučovatko	„čokoláda, ktorá sa vytláča z obalu“
vyslobodník	„Ty budeš vlk a ja budem vyslobodník (pri dramatizácii rozprávky o Červenej čiapočke).“
vytočiť sa	„dovolať sa, vytočiť číslo“ „... nemôžu sa vytočiť...“
vytopiť sa	„vynoriť sa, opak k potopiť sa“ „... lod' sa vytopila.“
vyutekať sa	„utekaním sa unaviť“ „... bolia ma nôžky, lebo som sa vyutekal.“
vyvaľochne	„ženy na aktoch“
výžrebca	„výherca, ten, kto bol vyžrebovaný“
Z	
zablúzkovať	„zapraviť blúzku do nohavíc“ „Mami, zablúzkuj mi nohavice.“
zábočka	„zákruta“
zabudák	„kto je zábudlivý“ „Čo som zabudák?“
zabunkriť sa	„schovať sa v bunkri“
zajasniť sa	„Čo keď sa zajasní (= zamračí) a my nepôjdeme von?“
zadžúsikovaný čajík	„s chuťou džúsu“
zagumičkovat'	„zatiahnuť gumičkou“

zoservítkovať	„Zoservítkovala som si (=utrela servítkou) rúž.“
záchod	„vchod“ (pri hre s legom – keď je východ, tak je záchod)
záchodovať	„ísť na toaletu“
zakupčovať	„gombík“ (nárečový základ)
zakľúčikovať	„zamknúť kľúčikom“
zakryva	„pokrievka“
zakrývka	„prikrývka“ i „pokrievka“
zaloptovať si	„zahrať sa s loptou“ „Mám novú loptu, podme si trošku zaloptovať.“
zametačka	„metla“
zamlotkovať	„zabiť kladivom klinec“ (nárečový základ)
zámurie	„miesto za murovanou ohradou“ „Urobím zámurie (v hre), aby tam zlodej neprešiel.“
záňuch	„zápach, smrad“
zapiažkovaný	„taký, ktorý má veľa peňazí“
zapínačka	„gombík“
zapo	„to, čím sa niečo na niečo zapojí (spoj medzi autíčkom a vlečkou)“
zapuškovať	„zastreliť“ „Horár zapuškoval vlka.“
zapatáť	„spútať putami“
zastromený	„porastený stromami“ „Mami, pozri, aká je tá ulica zastromená.“
zasviečkovat'	„zapáliť sviečky“ „Kedy už príde ujo kostolník zasviečkovat'?“
zašpenátiť sa	„zašpiniť sa od špenátu“ „... vajíčko sa zašpenátilo.“
zašufliť	„zatvoriť šuflík“
zátočka	„odbočka, zabočenie“ „... ešte jedna zátočka a už sme tam.“
zemepád	„fontána“
zmizovať sa	„vyjsť na mizinu“
zmrtvel	„zomrel“ „Pavúk zmrtvel.“

zošivadlo	„ihla“
zošmyk	„to, po čom sa zošmykne auto (násyp)“
zubný pohár	„pohár, ktorý sa používa pri čistení zubov“
zvončekovať	„zvoniť (vianočným) zvončekom“ „ <i>Ty nemôžeš zvončekovať!</i> “
zvoňadlo	„telefón“ „ <i>Prečo už neprestane to zvoňadlo?</i> “
Ž	
železník	„ten, kto tlačí vozík so železným odpadom“
žeriavár	„kto opravuje žeriavy“

Mladší školský vek

A

akafukovať	„hovoriť vypočítavanku akafuka...“
autobusiar	„vodič autobusu“

B

basketbalovať	„hrať basketbal“
brankarista	„brankár“

D

dávnosť	„ <i>Mamka, vieš, ako to bolo v dávnosti (=minulosti)?</i> “
divadlovať	„hrať divadlo“ „ <i>A keď budem veľká, tak budem herečka a budem stále len divadlovať a filmovať.</i> “
dobrozvyk	„opak k zlozvyk“ „ <i>Zuzana (= sestra) má taký zlozvyk... Keby mala radšej nejaký dobrozvyk.</i> “
dospelec	„dospelý človek“

dotravičkovat'	„dokresliť trávičku na obrázku“ „Už-už vám ho (výkres) dám, len ho musím ešte dotravičkovať.“
drogáreň	„pri preklade anglického drugstore“
dymovať	„vypúšťať dym“
Ď	
d'akovám	„ďakujem“
Dž	
džazdec	„jazdec na koni, džokej“
F	
farbičkovat'	„kresliť farbičkami“
futko	„futbal“
G	
gitarovať	„hrať na gitare“
golfovať	„hrať golf“
gumistka	„dievča, ktoré skáče cez gumu“
gumkovať sa	„skákať cez gumu“ „Mami, môžem sa ísť gumkovať?“
H	
hadovica	„klobása (pripomínajúca hada)“
hocičník	„zošit, kde sa zapisuje hocičo“
hopsačka	„lopta“
hviezdičkovat'	„dávať hviezdičky“ „Pani učiteľka hviezdičkovala iba najlepšie napísané diktáty.“
I	
ihlicovať	„plieť“ „Moja mamka mi ihlicuje svetrík.“

J

jazdiar

„jazdec na koni“

„*Chcem byť jazdiarom.*“

jedič

„ten, kto veľa je, jedák“

jednoduchota

„jednoduchosť“

„*Vlastnosťou mojej spolužiačky je jednoduchota.*“

K

kamioniari

„vodiči kamiónov“

„*A môj oco pozná dvoch ušov kamioniarov.*“

kaskadérovať

„predvádzať činnosť kaskadéra“

„*Ty nevieš kaskadérovať.*“

kolkovať

„hrať kolky“

kopánky

„topánky na kopanie (do lopty)“

kormidlovník

„ten, kto kormidluje loď, kormidelník“

kričadlo

„*Školník kričí ako kričadlo.*“

krutichvostík

„pomenovanie psíka“

„*Ty môj malý krutichvostík.*“

kurovod

„teplovodné potrubie“

L

lepšosť

„keď je niečo lepšie“

„*Hrala som v lepšosti ako chlapec.*“

leták

„pilot“

M

maľovač

„maliar (umelec)“

„... *a prišiel tam aj ujo maľovač.*“

merník

„meter“

nedovoľko

„kto nechce niečo dovoliť“

„*Ty si, mami, nedovoľko, nič mi nedovoľíš!*“

N

ničivec	„ten, kto ničí“ <i>A: „Musíš zničiť všetko, čo vidíš?“</i> <i>B: „Ja som taký ničivec.“</i>
O	
oblubka	„oblúbená vec“ <i>A: „Čo mám uvariť?“</i> <i>B: „Moju oblubku (=oblúbenú polievku).“</i>
odaždený	„mokrý od dažďa“ <i>„Pod' rýchlo domov, lebo budem odaždená.“</i>
oddržať	„spôsobiť, aby niekto niekoho nedržal“ <i>„... ja ťa oddržím (zabránim, aby ťa oco držal).“</i>
odkľučovať	„odomknúť kľúčom“
odmrakuje sa	„obloha sa vyjasňuje“
odpadok	„vec na vyhodenie“
odtrémováť sa	„zbaviť sa trémy“ <i>„... začnem tancovať, len sa musím odtrémováť.“</i>
ochotnosť	„ochota“ <i>„Vlastnosťou mojej spolužiačky je ochotnosť.“</i>
oklamačka	„pomenovanie deja alebo veci, ktoré súvisia s významom oklamať“
osuškár	„plážový predavač osušiek“
P	
perličkovať sa	„byť v perličkovom kúpeli“ <i>„Teta, vy sa budete v kúpeľoch perličkovať?“</i>
pesimia	„pesimizmus“ <i>„Ide na mňa pesimia.“</i>
pizziareň	„pizzéria“
plešohlavý	„plešatý“
Poježiško	„Poježiško mi v januári doniesol nový bicykel.“
poľovač	„poľovník“
pomalec	„ten, kto je pomalý“
pravopis	„písanie pravou rukou“

A: „Musíš sa naučiť pravopis.“

B: „Prečo pravopis, keď som ľavák?“

prednajsilnejší

„Libra je prednajsilnejšia (euro je silnejšie ako dolár... ale libra je prednajsilnejšia).“

preguličkovať

„preplniť (obilninovými) guľčkami“

„Ty mi ten jogurt preguličkuješ.“

prechádzacia prestávka

„školská prestávka, počas ktorej sa deti prechádzajú“

prsky

„blesky“

„Keď je búrka na oblohe, vidno veľké prsky.“

pršavka

„dážďovka“

„Medzi obrúčkavce patrí aj pršavka.“

pršinos

„horenos“

psychický

„Vieš, že som na to psychická (=citlivá).“

S

sánkarit' sa

„sánkovať sa“

skacka

„guma na skákanie“

skákaľka

„guma na skákanie“

skákatko

„švihadlo“

sklokan

„klokan, ktorý stále skáče“

slnkové okuliare

„slniečkové okuliare“

smiechovať sa

„vysmievať sa“

„Nesmiechujte sa mi, lebo dostanete!“

svaloch

„svalnák“

srniak

„srnec“

starák

„kto je starý“

„Mami, pozri, ako to ide. Najprv je prvák, druhák...

potom stredoškolač, vysokoškolač, dospelák a potom

už len starák a zomrák.“

struško

„strúhadlo“

Š

šalaputa

„roztrhaná kniha“

švihadlovat'

„skákať na švihadle“

T

tancúristi

„tanečníci“

„Ja by som chcela byť tancúristka, aby som mala taký krásny kroj...“

televízorovňa

„obývačka“

testovať

„riešiť test“

trepoť

„mávanie“

tridsiatnikovať

„oslavovať tridsiate narodeniny“

„Moja mamka bude v nedeľu tridsiatnikovať.“

tvarozmysel

„slovný význam“

„Mamka, v akom tvarozmysle je ešte slovo povest?“

Ť

ťahavec

„ťahavý kvet“

U

uleniviet'

„zlenieviet“

„Cez víkend uleniviem.“

upletanec

„postupne upletený vrkoč“

uzlič

„ten, kto robí uzlíky na šnúrkach“

„Ved' ja som v škole najlepší uzlič.“

V

veľkonočka

„... na Vianoce sa pečie vianočka a na Veľkú noc veľkonočka...“

vyfarbičkovat' si

„vyfarbiť si farbičkami“

vyfixovať si

„vyfarbiť si fixami“

vylúšťovať

„Brat vylúšťuje (= lúšti) tajničku...“

vynamáhať sa

„viac sa namáhať“

„Ľudia sa musia viac vynamáhať ako veci.“

vypik

„vypadni, choď preč“

vytušovať

„tušiť“

„Vytušujem, že budem mať z písomky dvojku.“

Z

zabysť

„všimnúť si“

„Zabysť som, že tam má byť ypsilon.“

záhorská služba

„horská služba“

zahraniční

„zahraniční turisti“

„Aha, pozri, aké majú tí zahraniční

perfektné autá.“

zakľučovať

„zatvoriť dvere kľučkou“

zmágiovať

„... *Ja ťa zmágiujem.*“ (negatívna reakcia na reklamu o mági)

zmazovadlo

„zmizík“

zmrzlinovačka

„jedenie zmrzliny“

„Poďme na zmrzlinu!... To bude zmrzlinovačka.“

zomrák

„človek, ktorý zomrie“

„Mami, pozri, ako to ide: Najprv je prvák, druhák...

potom stredoškolač, vysokoškolač, dospelák a potom už

len starák a zomrák.“

zoologici

„ošetrovatelia zvierat v ZOO“

zubáreň

„zubná ambulancia“

Starší školský vek

B

brecháč

„pes, ktorý breše“

„... ej, brecháč jeden, ale som sa ťa zľakol.“

O

opekačka

„tá, ktorá niečo opeká“

ostrec

„Ja nie som žiaden tupec, ale ostrec!“

P

pingpongáreň

„miestnosť, kde sa hrá stolný tenis“

pojednotné číslo „Ak to nie je pomnožené číslo, tak to bude pojednotné číslo.“
preobliečkovat' „vymeniť obliečku na paplóné“
pripečko „to, čo je pripečené“
„Ja si prosím viac pripečko!“

S

siedmok „nedeľa“
slušák „slušný chlapec“
strašník „ten, kto je strašný“
„Ty si ale strašník.“

T

taktilka „taktilná komunikácia“
telefonáč „ten, kto telefonuje“
„Ty si náš prvý telefonáč.“
telepetor „televízor“
„Čo dávajú v telepetore?“
telesniarka „učiteľka telesnej výchovy“
tvojko „Ja som tvoj mojko a ty si môj tvojko.“

U

uslastňovať „robiť slastnejším“
„Uslastňuješ mi život.“

V

veriač „veriaci človek“
všežrút „všežravec“ (označenie psa)
vyťák „výtvarná výchova“

Z

zašnúrkovat' „zaviazať šnúrky“
„... zašnúrkujem si topánky...“
zavyjak „pes, ktorý zavýja“
A: „Ten pes breše ako najatý.“

zimušník

B: „To je ale zavyjak.“
„zimomravý človek“

Slovník vznikol ako súčasť výskumu okazionalizmov v hovorenej slovenčine (Liptáková, Ľ.: Okazionalizmy v hovorenej slovenčine. Prešov: Náuka, 2000. 145 s. ISBN 80-968202-8-1).